

СИЛАБУС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

**АКУШЕРСТВО ТА ГІНЕКОЛОГІЯ З
ОЦІНКОЮ РЕЗУЛЬТАТІВ
ДОСЛІДЖЕНЬ**

для здобувачів вищої освіти 3 курсу денної форми здобуття освіти
Освітньої програми «Лабораторна діагностика»
Спеціальності 224 «Технології медичної діагностики та лікування»
Галузі знань 22 «Охорона здоров'я»
Першого (бакалаврського) рівня вищої освіти

ВИКЛАДАЧІ

ЛИТВИНОВА
Ольга
Миколаївна

професор кафедри
клінічної лабораторної
діагностики, мікробіології
та біологічної хімії, доктор
медичних наук, професор

Інформація про викладача
<https://biochem.nuph.edu.ua/litvinova-olga-mikolaivna>

olgalitvinovamd@gmail.com

- 1. Назва закладу вищої освіти та підрозділу:** Національний фармацевтичний університет, кафедра клінічної лабораторної діагностики, мікробіології та біологічної хімії.
- 2. Адреса кафедри:** м. Харків, вул. Куликівська, 12, 1-й поверх, т. 057-706-30-73.
- 3. Веб-сайт кафедри:** <https://biochem.nuph.edu.ua/>
- 4. Консультації :** відбуваються on-line на платформі ZOOM після заняття .
- 5. Анотація освітнього компонента:** Впровадження освітнього компоненту «Акушерство та гінекологія з оцінкою результатів досліджень» в освітній процес пов'язано з необхідністю формування у майбутніх фахівців систематизованих знань про анатомію та фізіологію жіночих статевих органів, гінекологічні захворювання, їх діагностику, лікування та профілактику; перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, а також про перебіг вагітності на тлі різноманітної екстрагенітальної патології; забезпечення теоретичної і практичної підготовки ЗВО до здійснення діагностики та профілактики гінекологічних захворювань.
- 6. Мета викладання освітнього компонента:** формування систематизованих знань про анатомію та фізіологію жіночих статевих органів, перебіг фізіологічної та патологічної вагітності, а також про перебіг вагітності на тлі різноманітної екстрагенітальної патології ,гінекологічні захворювання, методи лабораторної діагностики в акушерстві та гінекології, аналіз та інтерпретацію отриманих результатів, принципи лікування та профілактики гінекологічних захворювань та патологічних станів під час вагітності.

7. Компетентності відповідно до освітньої програми:

Soft- skills / Загальні компетентності (ЗК):

- **ЗК 2.** Здатність спілкуватися державною мовою, як усно, так і письмово.

- **ЗК 5.** Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.
- **ЗК 6.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **ЗК 7.** Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.
- **ЗК 10.** Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.
- **ЗК 11.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК 12.** Здатність ухвалювати рішення та діяти, дотримуючись принципу неприпустимості корупції та будь-яких інших проявів недоброчесності.

Hard-skills / Фахові (спеціальні) компетентності (ФК):

- **ФК 2.** Здатність здійснювати збір та верифікацію даних, прийом та обробку зразків згідно з протоколами.
- **ФК 3.** Здатність проводити аналіз зразків та здійснювати валідацію результатів згідно з існуючими протоколами.
- **ФК 4.** Здатність застосовувати сучасні методи та технології дослідження тканин та зразків різного походження у лабораторіях різного профілю та розуміння принципів дії цих методів.
- **ФК 5.** Здатність інтерпретувати результати на основі наукового знання, розуміючи взаємозв'язок між результатами аналізу, діагнозом, клінічною інформацією та лікуванням, та представляти і повідомляти результати належним чином та документувати конфіденційні дані.
- **ФК 7.** Здатність застосовувати навички критичного мислення для конструктивного розв'язання проблем.
- **ФК 8.** Здатність застосовувати навички лабораторного дослідження для аналізу, оцінювання або розв'язання проблем.
- **ФК 10.** Здатність компетентно та професійно взаємодіяти з пацієнтами, колегами, медичними працівниками, іншими фахівцями, застосовуючи різні методи комунікації.
- **ФК 12.** Готовність до безперервного професійного розвитку.
- **ФК 13.** Здатність комбінувати поєднання різних технологічних прийомів лабораторних досліджень для вирішення професійних завдань.

ФК 14. Готовність виконувати точно та якісно дослідження, удосконалювати методики їх проведення та навчати інших.

8. Програмні результати навчання (ПРН):

- **ПРН 1.** Проводити підготовку оснащення робочого місця та особисту підготовку до проведення лабораторних досліджень, з дотриманням норм безпеки та персонального захисту, забезпечувати підготовку до дослідження зразків різного походження та їх зберігання.
- **ПРН 2.** Визначати якісний та кількісний склад речовин та їх сумішей. Демонструвати використання знань про морфологічні зміни тканин і органів для діагностики патологічних станів, виявляти помилкові результати та вживати заходи щодо їх корекції.
- **ПРН 5.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики онкопатології (норма / патологія).
- **ПРН 6.** Верифікувати результати лабораторних досліджень в клініці внутрішніх хвороб (норма / патологія).
- **ПРН 9.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики дерматовенерологічних хвороб (норма / патологія).
- **ПРН 10.** Верифікувати результати лабораторних досліджень для діагностики інфекційних хвороб (норма / патологія).
- **ПРН 12.** Виконувати загальноклінічні, гематологічні дослідження, інтерпретувати результати з урахуванням нормальних та критичних значень, обмежень методу дослідження, клінічних та інших лабораторних показників, виявлення неправдоподібних результатів.

- **ПРН 13.** Виконувати кількісні та якісні біохімічні дослідження, інтерпретувати їх результати.
- **ПРН 14.** Виконувати мікробіологічні, вірусологічні та імунологічні дослідження для виявлення етіологічних чинників хвороб.

9. Статус освітнього компонента вибіркова.

10. Пререквізити освітнього компонента «Латинська мова та медична термінологія», «Біохімія», «Анатомія людини», «Патологічна фізіологія», «Фізіологія з основами анатомії людини», «Фармакологія», «Гістологія, цитологія та ембріологія».

11. Обсяг освітнього компонента: 4 кредити ЕКТС (120 годин): 42 години аудиторних занять, з них – 10 год. лекцій, 32 год. практичних занять; 78 год. самостійної роботи.

12. Організація навчання:

Формат викладання освітнього компонента:

Методи навчання:

- *пояснювальний (інформаційно-репродуктивний) метод:* Lecture-based learning – лекції, відео-матеріали;
- *репродуктивний метод:* традиційні практичні заняття;
- *проблемне викладання:* Case-based learning – метод кейсів;
- *дослідницький метод:* Research-based learning – участь в науково-дослідницькій роботі, підготовка тез доповідей на конференції, наукових статей

Зміст освітнього компонента:

Змістовий модуль 1. Акушерство. Лабораторна діагностика в акушерстві.

Тема 1. Предмет акушерства та гінекології. Анатомія та фізіологія статевих систем жінки. Адаптаційні зміни в організмі жінки під час вагітності.

Предмет акушерства та гінекології. Організація акушерської допомоги в Україні. Основні етапи розвитку акушерства, гінекології і перинатології. Анатомія та фізіологія статевих систем жінки. Нейрогуморальна регуляція репродуктивної функції жінки. Фізіологічні зміни в організмі жінки у різні вікові періоди. Запліднення і ембріогенез. Адаптаційні зміни в організмі жінки під час вагітності. Лабораторна діагностика при фізіологічній вагітності.

Тема 2. Лабораторна діагностика при фізіологічній вагітності. Методи обстеження вагітних.

Діагностика вагітності ранніх строків. Діагностика вагітності пізніх строків. Методи обстеження вагітних. Кольпоцитологічна діагностика при вагітності. Особливості мазків при вагітності. Методи діагностики внутрішньоутробного стану плоду. УЗД в акушерській практиці. Біопсія хоріону. Амніоскопія. Амніоцентез. Цитогенетичні та біохімічні методи дослідження стану плода у різні строки вагітності. КТГ. Біофізичний профіль плода. Мати – плацента – плід. Розвиток плаценти. Функції плаценти. Методи лабораторної діагностики функціонального стану фетоплацентарного комплексу в динаміці вагітності та пологів. Склад, властивості, значення навколоплідних вод. Методи дослідження навколоплідних вод. Пуловина.

Тема 3. Патологічний перебіг вагітності. Мати – плацента – плід. Методи діагностики внутрішньоутробного стану плоду.

Патологічний перебіг вагітності. Ранні та пізні гестози. Вагітність та пологи при екстрагенітальних захворюваннях. Ізоантигенна несумісність крові матері та плода.

Тема 4. Післяпологовий період. Післяпологові септичні захворювання. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості.

Післяпологовий період. Клініка післяпологового періоду. Зміни в організмі породіллі, статевих органах, молочних залозах. Післяпологові септичні захворювання. Анатомо-фізіологічні особливості періоду новонародженості. Догляд та годування новонароджених.

Змістовий модуль 2. Гінекологія. Лабораторна діагностика в гінекології.

Тема 5. Методи обстеження гінекологічних хворих. Лабораторна діагностика в гінекології.

Методи обстеження гінекологічних хворих. Загальні та спеціальні методи обстеження гінекологічних хворих. Інструментальні методи обстеження. Ендоскопічні методи обстеження. Ультразвукове обстеження. Рентгенологічні методи обстеження. Методи функціональної діагностики стану яєчників.

Біопсія. Лабораторна діагностика в гінекології.

Тема 6. Лабораторна діагностика збудників запальних хвороб статевих органів. Ультразвукова діагностика. Рентгенологічні і радіонуклідні методи. Цитологічні методи діагностики в гінекології.

Лабораторна діагностика збудників запальних хвороб статевих органів: бактеріоскопічна, бактеріологічна, культурологічна, серологічна та молекулярно-біологічна діагностика. Ультразвукова діагностика. Рентгенологічні і радіонуклідні методи. Цитологічні методи діагностики в гінекології.

Тема 7. Діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів. Неспецифічні запальні захворювання. Специфічні запальні захворювання.

Діагностика запальних захворювань жіночих статевих органів. Нормальний мікробіоценоз піхви та механізми розвитку інфекції. Неспецифічні запальні захворювання. Специфічні запальні захворювання: вагінальний кандидоз, трихомоніаз, гонорея, хламідіоз, генітальний герпес, туберкульоз, сифіліс. Лабораторна діагностика.

Тема 8. Доброякісні пухлини жіночих статевих органів.

Доброякісні пухлини зовнішніх жіночих статевих органів. Фонові та передракові захворювання зовнішніх статевих органів. Фонові та передракові захворювання шийки матки. Гіперпластичні процеси ендометрія. Сучасні методи діагностики, лікування. Доброякісні пухлини яєчників. Поняття кісти та кістоми. Доброякісні пухлини матки. Лейоміома матки. Клініка, діагностика, принципи лікування.

Тема 9. Злоякісні новоутворення жіночих статевих органів.

Злоякісні новоутворення зовнішніх статевих органів. Рак вульви. Рак шийки матки. Рак тіла матки. Саркома матки. Рак яєчників. Рак маткової труби. Класифікація, клініка, діагностика, принципи лікування.

Організація самостійної роботи:

Самостійна робота включає в себе вивчення частини питань 1-9 тем освітнього компонента, які не увійшли до аудиторних занять, та виконання завдань з цих тем з метою закріплення теоретичного матеріалу.

13. Види та форми контролю:

Поточний контроль:

Контроль знань на кожному занятті: усне опитування, складання тестових завдань, вирішення ситуаційних задач.

Контроль змістових модулів: : складання тестових завдань, вирішення ситуаційних (розрахункових) задач

Умови допуску до контролю змістових модулів: наявність мінімальної кількості балів за заняття змістового модулю, за контроль змістового модулю 1 (для контролю змістового модуля 2).

Семестровий контроль:

Форма семестрового контролю: семестровий залік.

Умови допуску до контролю змістових модулів: поточний рейтинг більше 60 балів, наявність мінімальної кількості балів за контроль змістового модулю 1 та 2, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітнього компонента.

Умови допуску до семестрового контролю: Поточний рейтинг більше 60 балів, відсутність невідпрацьованих пропусків практичних занять, виконання всіх вимог, які передбачені робочою програмою освітньої компоненти.

14. Система оцінювання з освітньої компоненти:

Оцінювання засвоєння тем освітнього компонента під час занять:

Номер теми	Максимальна	Розподіл максимальної	Види робіт, за які
------------	-------------	-----------------------	--------------------

освітнього компонента	кількість балів за тему	кількості балів за тему за видами робіт	здобувач отримує бали
Змістовий модуль 1			
Тема 1.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 2.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 3.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 4.	12	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
		3	написання реферату
Всього балів за змістовий модуль 1:		30	
Змістовий модуль 2			
Тема 5.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 6.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 7.	6	2	тестування
		2	усна відповідь
		2	вирішення ситуаційних завдань
Тема 8-9.	12	2	тестування
		2	усна відповідь
		5	вирішення ситуаційних завдань для самостійної роботи
		3	написання реферату
Всього балів за змістовий модуль 2:		30	
Всього балів за модуль:		60	

Вивчення освітнього компонента здобувачами вищої освіти можливе за допомогою неформальної освіти. Замість виконання видів робіт з будь-якої теми освітнього компонента можуть зараховуватись такі види робіт здобувача вищої освіти:

– участь в майстер-класах, форумах, конференціях, семінарах, вебінарах з теми освітнього компонента (з підготовкою есе, тез доповідей, інформаційного повідомлення тощо, що підтверджено програмою заходу, або тезами доповідей, або відповідним сертифікатом);

– участь у науково-дослідних та прикладних дослідженнях з теми освітнього компонента (в розробці анкетних форм, проведенні експериментальних досліджень, обробці результатів дослідження, підготовці звіту, презентації результатів тощо, що підтверджується демонстрацією відповідних

матеріалів).

Оцінювання здобувачів за видами робіт під час занять:

Види робіт, за які здобувач отримує бали	Максимальна кількість балів
тестування	16
відповіді на теоретичні питання	16
вирішення ситуаційних завдань	12
написання реферату	6
вирішення завдань для самостійної роботи	10
Всього балів:	60

Оцінювання під час контролю змістових модулів:

<i>Види робіт, за які здобувач отримує бали</i>	<i>Розподіл максимальної кількості балів за контроль змістового модуля за видами робіт</i>	<i>Максимальна кількість балів за контроль змістового модуля</i>
<i>Змістовий модуль 1</i>		
тестування	5	20
відповіді на теоретичні питання	15	
<i>Змістовий модуль 2</i>		
тестування	5	20
вирішення розрахункових завдань	15	
<i>Всього балів за контроль змістових модулів:</i>		<i>40</i>

Оцінювання самостійної роботи здобувача освіти:

під час поточного контролю: 16 балів: 6 балів написання реферату (тема 4,8,9), 5 балів – вирішення ситуаційних завдань (теми 1-4), 5 балів - вирішення завдань для самостійної роботи (теми 4-8,9).

під час контролю змістового модуля 1: білети до змістового модуля 1 включають теоретичні питання та тестові завдання з тем 1, 4,

під час контролю змістового модуля 2: білети до змістового модуля 2 включають теоретичні питання та тестові завдання з тем 5-9.

Шкала оцінювання семестрового заліку:

При вивченні освітнього компонента застосовується декілька шкал оцінювання: 100-бальна шкала, недиференційована («зараховано», «не зараховано») двобальна шкала та рейтингова шкала ECTS. Результати конвертуються із однієї шкали в іншу згідно таблиці.

Сума балів за 100-бальною шкалою	Шкала ECTS	Оцінка за недиференційованою шкалою
90-100	A	зараховано
82-89	B	
74-81	C	

64-73	D	не зараховано
60-63	E	
35-59	FX	
1-34	F	

15. Політики освітнього компонента:

Політика щодо академічної доброчесності. Ґрунтується на засадах академічної доброчесності, наведених в ПОЛ «Про заходи щодо запобігання випадків академічного плагіату у НФаУ». Списування при оцінюванні успішності здобувача вищої освіти під час контрольних заходів на практичних (семінарських, лабораторних) заняттях, контролю змістових модулів та семестрового екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Реферати повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу. Виявлення ознак академічної недоброчесності в письмовій роботі здобувача освіти є підставою для її незарахування викладачем.

Політика щодо відвідування занять. Здобувач вищої освіти зобов'язаний відвідувати навчальні заняття (ПОЛ «Про організацію освітнього процесу НФаУ») згідно з розкладом (<https://nuph.edu.ua/rozklad-zanyat/>), дотримуватися етичних норм поведінки.

Політика щодо дедлайнів, відпрацювання, підвищення рейтингу, ліквідації академічної заборгованості. Відпрацювання пропущених занять здобувачем вищої освіти здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про відпрацювання студентами пропущених навчальних занять та порядок ліквідації академічної різниці в навчальних планах у НФаУ» згідно з встановленим на кафедрі графіком відпрацювань пропущених занять. Підвищення рейтингу та ліквідація академічної заборгованості з освітньої компоненти здійснюється здобувачами освіти відповідно до порядку, наведеного в ПОЛ «Про порядок оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти у НФаУ». Здобувачі вищої освіти зобов'язані дотримуватися усіх строків, визначених кафедрою для виконання видів письмових робіт з освітньої компоненти. Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку – до 20% від максимальної кількості балів за даний вид роботи.

Політика щодо оскарження оцінки з освітньої компоненти (апеляцій). Здобувачі вищої освіти мають право на оскарження (апеляцію) оцінки з освітньої компоненти, отриманої під час контрольних заходів. Апеляція здійснюється відповідно до ПОЛ «Положення про оскарження результатів семестрового контролю знань здобувачів вищої освіти у НФаУ».

Політика щодо визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти. Здобувачі вищої освіти мають право на визнання результатів навчання, набутих у неформальній та інформальній освіті відповідно до ПОЛ «Про порядок визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здобувачами вищої освіти у НФаУ».

В рамках академічної свободи викладача замість виконання видів робіт з теми освітньої компоненти можливим є зарахування неформальної освіти здобувача вищої освіти.

16. Інформаційне та навчально-методичне забезпечення дисципліни:

Обов'язкова література	1. Акушерство з оцінкою результатів досліджень : навчальний посібник для здобувачів закладів вищої освіти / О. О. Паламарчук, В. В. Паламарчук, Р. Ф. Єрьоменко, О. М. Литвинова. — Самост. електр. навч. вид. — Харків : НФаУ, 2023. — 262 с. 2. Акушерство з оцінкою результатів досліджень: Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів / О.О. Паламарчук, В.В. Паламарчук, Р.Ф. Єрьоменко, В.І. Ковальова – Х.: НФаУ, 2019. - 254 с. 3. Акушерство і гінекологія: у 2 книгах: підручник / В.І. Грищенко, М.О. Щербина, Б.М. Венцківський та ін. — 4-е видання- Київ : Медицина, 2017. - 839 с. 4. Степанківська О. В., Щербина М. О. Гінекологія : підручник/. К.: Медицина. — 2013. —367с. 5. Дослідження еякуляту. Спермограма [Електронний ресурс] : метод. рек. для
-------------------------------	---

	аудиторної та самостійної роботи / Р. Ф. Єрьоменко [та ін.]. - Електрон. текстові дані. – Харків : НФаУ, 2023. – 72 с. – Загол. з титул. екрана. – Бібліогр.: с. 69-71.
Додаткова література для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. Діагностика внутрішньоутробного стану плода в I, II та III триместрах вагітності: Навчальний посібник на електронному носії. [Кравченко О.В., Гошовська А.В., Юр'єва Л.М., Бирчак І.В., Ясніковська С.М., Маринчина І.М., Печеряга С.В.]; Укр. Буковинський державний медичний університет. 6,2 МБ, файлів 16 - Чернівці: БДМУ, 2019. 2. Запорожан В.М., Цегельський М.Р., Рожковська Н.М. Акушерство і гінекологія. Підручник : у 2-х томах. Т.1. – Одеса: Одес. держ. мед. ун-т, 2018.-472с. 3. Л.Б.Маркін, О.О.Матвієнко, О.В.Шахова. Актуальні питання сучасної гінекології: навчальний посібник. – Львів: Світ, 2020. – 256 с. 4. Лаповець Л. Є. [та ін.]. Клінічна лабораторна діагностика: підручник для студ. і лікарів-інтернів мед. ЗВО, фахівців лаборатор. діагностики і клініцистів різних спец. К. : Медицина, 2019. 5. Атлас физиологии человека. Схемы. Рисунки. Таблицы [Текст] : учеб. пособие для студ. вузов / Л. Н. Малоштан [и др.] ; под ред. Л. Н. Малоштан ; НФаУ. - Х. : НФаУ : Золотые страницы, 2017. - 495 с.
Актуальні електронні інформаційні ресурси (журнали, сайти тощо) для поглибленого вивчення освітньої компоненти	1. http://www.library@nuph.edu.ua — бібліотека Харківського національного фармацевтичного університету. 2. http://www.kh.med.bibc@ukr.net — Харківська державна медична бібліотека. 3. http://www.korolenko.kharkov.com — Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленка. 4. www.emed.org.ua — медична література. 5. Електронна бібліотека України – http://www.elibukr.org/
Система дистанційного навчання Moodle	https://pharmel.kharkiv.edu/moodle/course/index.php?categoryid=750

17. Технічне й програмне забезпечення освітнього компонента:

Технічне забезпечення – комп'ютер персональний комплектації I VT Computers Intel Pentium G4400 (2016), відеокамера, мультимедійний проектор, екран.

Програмне забезпечення: Microsoft Word, Excel, Power Point, Acrobat rider, Google Workspace for Education Standard, ZOOM, MOODLE